

Leidžia Spaudos b-vė
„Šviesa“
Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIS BRAZIL.“
Rua Bandeirantes, 92
(Bom Retiro)
Tel.: 4-1125
Caixa postal, 1764.
S. Paulo.

LIETUVIS BRAZILIOJ

JORNAL LITHUANO

Atak. numeris 300 reza
Prenumeratos kaina:
Brazilioj metams-10\$000
pusai - 5\$000 atskiriems
menesiams po 1\$000.
Užsienai:
metams - 20\$000 pusai
metu 12\$000.
Redaguoja
St. Vanczevicius

5-ii METAI.

SÃO PAULO, 1933 m. Birželio - Junho mėn. 24 d.

NR. 26 (288)

Krizės sky- les belopant.

Jau kelinti metai, kai ekonominė krizė iškilo prisilgusi pasauli, patiesama skaudžiai ne tik milijonus pramonės darbininkų, kurie išnešti iš fabriku bei dirbtuvių netenka savo rankomis pelnytus duonos ir sudaro sunkumo valstybei bei visuomenei, bet ir suardydamas milijonams kapitalo žmones (pramonės bei prekybos firmų ir bankų bankrotai). Pagaliau palietė ir žemės ūkį ta prasme, kad ūkininkai nebepaisioka „dirbtai“, nes jo gaminių kaina nukrito kno ne dešimterlopi palyginti su jo perkamų pramonės gaminių kaina.

Atskiros valstybės, gelbėdamos save nuo krizės, apsirėžė tolydžiai kelti maitis nuo įvežamų prekių, tuo proteguodamos savo tautinę pramonę. O kai kurios valstybės, skatinamos iš vežimą, net numušė savo pinigų vertę: atsėit, jų prekės užsieny bus pigesnės, tai daugiau jų kas pirsks. Taip padarė Anglija, o paskiau ir Š. Amerikos Jungtinės valstybės. Svetimos valiutos (kai kur ir savos) judėjimo varfymu irgi siekiama pakelti prekių įvežimą ir apriboti įvežimą. Dėja, toki krizės šalini mo būdas yra tik ilgos simptomų (žymų) gydymas, kai tuo tarpu pačiai ligai duodama toliau plėstis visame organizme. Tai tik atskirų skylių lopymas kai visas rūšas dar labiau dūlėja ir daugiau skylių parodo.

Daugelis atskirų mandrappyklių nurodinėja „tikrasias“ krizės priežastis stilydami „tikrų“ valstų. Rusijos bolševikai įvedė savo krašte baistausią baudžiavą ir tuo įsigydami pigiausią darbo jėgą pasauli, nors patys kenčia bada, bet sakosi namie krizės neturi, o pasaulinę krizę laiko „supuvusios“ kapitalistinės tvarkos lėdava. Kitos valstybės kaip viena didesnių tos krizės priežasčių nurodo Rusijos bolševikų kaltę. Bet tikriausioji priežastis visa pilnuma dar nėra galutinai nusakyta, nes nusakius būtų lengviau ja, nors ir pa lengvą pradėti šalinti.

Tam reikalui aptarti ir yra dabar Londone susirinkę daugumos valstybių atstovai, vadinaus PASAULINE EKO NOMICNE KONFERENCIJA. Tai konferencijai dedama didelių vilčių, ir uama noma, jog tautos ir valstybės taip skaudžiai kečdamos ekonominės krizės slėgi ma, net aukos kai kuriuos savo reikalus bendram blogui pakalinti iš pat šaknų. Kadangi Pas Ekonom. Konfer. dar neseniai susirinko ir dar tebeina jos vi daus organizacijos darbas kaip skirsty masis į komisijas atskiriems ekonominiams reikalams svarstyti, tai tuo tarpu labai sunku apie galutinius jos darbo vaisius spėti. Bet reikia pastebėti, jog tuo tarpu kyla gana uomalonių ir disonansinių atgarsių. Pav. prancūzai ir angliai, išskė klausimą dėl Amerikos dolerio stabilizavimo, ir kaip atsakymas į tai pasireiškia didelis dolerio vertės kritimas. Amerikiečiai taipgi pareiškė norą, kad angliai savo ster. svarą stabilizuotų finansinei pusiausvirai nustatyti.

Tačiau nežiūrint tų šurkėdžių diso naksų, reikia manyti, jog sveikas pro sas ir gera valia nušems visa, ir krizel paleigva bus padarytas galas.

LIETUVOJE

Lietuva pakviesta į XII meno isto rijos kongresą.

Lietuva pakviesta dalyvauti try liktame tarptautiniame meno istorijos kongrese, kuris įvyks Stockholme, šių metų rugėžio 4 - 7 d. Kiekviena tauta sudaro komiteta, kuris tampa nariu tarptautinio meno istorijos kongreso.

Jau veikia jojimo mokykla.

Specialaus instruktoriaus kavalerijos leitenanto Andriano priežiūroje jo jimo mokykla jau pradėjo darbą. Tuo tarpu daugiausia mokosi joti ponios ir paneišės. Mokiniai į jojimo mokyklą dar priimami. Gegužės 25 d. įvyko oficialus šios mokyklos atidarymas. Instruktoriai ir mokiniai parodys iš jo jimo meno.

I. V. D. universitetą galės įstoti tik gerai moką lietuvių kalbą.

Vytauto Didžiojo universiteto senatas savo posėdyje atkreipė dėmesį į tai, kad nelietuviškųjų aukštųjų mokyklų abiturientai nepakankamai moka lietuvių kalbą ir todėl nutarė sustiprinti įstojamuosius lietuvių kalbos egzaminus į V. D. universitetą visiems tiems, kurie yra baigę aukštąsias nelietuviškas mokyklas. Iš tokių abiturientų bus reikalaujama gerai žinoti lietuvių kalbos glanzijos kursą, nustatant egzami

Gerb. Lietuvos Konsulą
P. DR. PETRĄ MACIULĮ
Vardinį progą sveikina reiki dais nuširdžius linkėjimus
Liet. Sporto S-gos
„Lithuania“
Mokos skyrius.

„LIETUVIŲ S-GOS BRAZILIOJ“
Garbės Pirmininke
p. Dr. Petrą Maciulį
Vardadienio progą sveikina ir reiki kiai nuširdžius linkėjimus.
Liet. Jaun. Klubas
„Atletis“.

minamus darbą raštu.
Įstojamųjų egzaminų programą paruošė Vytauto Didžiojo universiteto senatas pavedė humanitarinių mokelių fakultetui.

Botanikos sodo vaistinių augalų skyrius pasilieka.

V. D. universiteto gamtos mste matikos fakulteto dekanas prof. Z. Žemaitis praneš, kad universiteto bota

nikos sodo vaistinių augalų skyrius ne likviduojamas. Apie tariamą to skyriaus likvidavimą žinutė buvusi prof Regalia suteikta per klaidą.

Suvažinėtas žmogus.

Gegužio 17 d., ryta iš Klaipėdos Kretingos link ėjęs prekinis traukinys sut 44 kilometru nuo Klaipėdos rado suvažinėtą darbininką Petrą Surblį. Jį pervažiuo klaipėdiškis traukinys, kuris iš Klaipėdos eina į Kauną. Manoma, kad Šurblys, norėdamas nusifu dyti, pats papuolė po trauktulį.

Žuvo nuo skėdių.

Kražių valst. Papėnų kaime gyvenojas Moeckus akėjo dirvą ir, baigęs vieną sklypą, nuė akėčias į kitą vietą. Bėnėdamas puolė, akėčios jį prisilėgė ir pervėrė kaklą. Atbėgę ūmiškiai jį parnešė į namus, bet jau buvo nutakėję daug kraujo, tad sužeistas nusilp nėjo ir po 15 minučių mirė. Veidonia buvo 21 metų amžiaus, gyvena pas seną tėvą.

Naujas Ispanijos atstovas Lietuval.

Gegužės 18 d. į Kauną atvyko Ispanijos atstovas Lietuval Encio, char gė d'affaires titulu. Naujasis atstovas atvyko iš Rygos, kur yra jo nuolatinė rezidencija. Jis padarė vizitą užsienio reikalų ministeriui dr. Zaunui.

Į tarptautinę kooperatyvų konferenciją Lietuvos atstovų širinktas dr. J. Krikščiūnas.

Lietuvos kooperatyvų taryba į tarptautinę nepaprastą kooperatyvų konferenciją, kuri laukiama Pruboje birželio 9 - 10 d., ir į tarptautinę kooperatinės spaudos konferenciją, kuri įvyks ten pat tuo pačiu laiku, atstovų širinko kooperatyvų tarybos pirmininką dr. J. Krikščiūną.

Rūpinasi gražinti Lietuvą.

Pavasariui atėjus, Lietuvai pagražinti draugija, daug dirbusi per medelių sodinimo švente, suaukė Kauno taisyklingos medžioklės ir žuklių būstinėje savo skyrių atstovų suvažiavimą. Suvažiavimas nutarė Lietuvai pagražinti draugijos Kauno skyrių pavadinti didelio Lietuvos gamtos mylėtojo dr. kan. Tumo - Vaižganto vardu. Kadangi a. a. dr. kan. Tumas Vaižgantas buvo daugelio organizacijų garbės nariu, tai pageldausms, kad visos organizacijos prisidėtų prie to kilnaus tikslo - gražinti Lietuvą. Be to, suvažiavimas nutarė susirūpinti pagražinti pirmoje eilėje Palangos, Tirkėlių ir Birštono krantus bei vasarvietes, į Lietuvai pagražinti draugijos centro valdybą iš

B. L. Jaunimo S-gos „Viltis“ valdybos nari Marytėi Vitulskytėi skaudaus širdies veidando mirus mylinam tėveliui reikiama gilia ūnuojanta.
B. L. Jaunimo s-ga „Viltis“

Dėmesio! Dėmesio.

Š. m. liepos 1 d. šeštadienį, Braz. Liet. Jaunimo S-ga „Viltis“, Italų salėj rua da Mooca Nr. 508 (Moko) rengia didelį

Koncerta-Vakara

Programoje: dvejų veiksnių vaidzėlis „Kada boržai randa“, o S-gos „Viltis“ choras padėdinsuos gražių lietuviškų dainų. Po to šokiai, žalsiai, konfeti, serpenti ir skrajojantis paštas. Vakaro pradžia 8 val. vak. pabaiga 4 val. ryto. Prašome kuo gausi klausinti atsilankyti.

GRIEŽ LIETUVIŲ DŪDU ORKESTRAS.

Pakvietimus prašome pasirūpinti iš anksto, kurie gaunauė „Liet. Brazilioj“ Redakcijoje, Mokos mokykloj „Atletis“ klube, ir pas S-gos narius.

„Vilties“ Valdyba

NUSPRESKITE klausimą dėl NUOSAVO NAMŲ

„Villa Formosa“ = Belem

Autobusas iš Largo da Sé 300 reisų. Plytos dėl namų pastatymo.

Informacijos

du odamos NEMOKAMAI
sru. Achatkin. Av. Dr. Edvardo Corching, 20.
Ponto Final Omnibus Villa Formosa.

rinkti: prof. Ivanauskas, prof. Vailionis, pulk. Brazulėvičius, majoras Ardickas, direktorius Vajcekauskas, direktorius Špakevičius ir Žaltauskas.

Kinoteatruose numeruos vietas.

Teko patirti, kad nuo ateinančio i. m. rudens sezono visuose kinoteatruose vietas bus numeruotos. Tuo norima išvengti „pristatomųjų kėdžių“ naudojimo, kurs didesntam kino lankytojų skaičiui esant iki šiol būdavo dažnai praktikuojamas. Bilietė bus pažymėtas vietos numeris ir kino lankytojas be „koves už vietą“ užims bilietė nurodytu numeriu kėdė. Taip pat norima įvesti kinoteatruose rūbines.

Plenocentras statys Kaune pieninę.

Plenocentras pirkio netoli Kauno geležinkelio stoties prie Člurioniai gatvės, kur yra miškų departamento miškų sandėlis, žemės sklypa, ant kurio mano pastatyti pieninę ir turimoms prekėms sandėlius. Pieninė bus statoma dar šiemet.

Didžiosios Lietuvos Žemės Ūkio ir pramonės Parodos nebus.

Gautomis žiniomis, didžiosios Lietuvos Žemės ūkio ir pramonės parodos šiemet nebus, nes, ir norint ją suruošti, jau dabar nebebūtų galima suspėti, nes tinkamiausios tokiai parodai dienos, birželio pabaiga ir liepos pradžia, jau yra šin pat, o rudens laikas tokiai parodai ne visai yra geras. Vieton didžiosios parodos tikimasi šį rudenį Kaune suorganizuoti didesnę smulkių ūkio šakų ir amų pramonės parodą.

Nederliaus paskola bus galima grąžinti grūdais.

Savo laiku Šiaurės Lietuvos ūkininkams, nukentėjusiems smarkiai nuo nederliaus, buvo išduotos paskolos. Šias paskolas reikėjo grąžinti jau perėjais metais, bet, užėjus sunkiems laikams, jas atidėjo ir ligi šiol grąžinta jų tik apie ketvirtą dalis. Tuo tarpu ekonominių sunkumų galo dar nematyti. Kad palengvintus ūkininkams numesti šią skolą našta, vyriausybė ruošia įstatymo projektą, pagal kurį nederliaus skola galima bus grąžinti grūdais. Grūdai, kaip teko girdėti, būsia sunaudoti daugiausia kariuomenės reikalams.

Anglai laikys Klaipėdoje apdirbamą mišką lietuvišku.

Anglijoje jau išaiškinta, kad Klaipėdoje apdirbamas miškas bus laikomas lietuvišku mišku. Tas miškas jau kraunamas į laivus ir šiomis dienomis jis išplauks į Angliją. Kaip teko patirti, miško pardavimas eina gerai ir didesnę šių metų produkcijos dalis jau parduota.

Motery šaulių suvažiavimas.

Šiais metais Kaune bus visuotinis šaulių moterų suvažiavimas. Tam suvažiavimui jau ruošiasi ne tik šaulių moterų centro organizacinis komitetas, bet ir visų būrių šaulės moterys. Suvažiavimas bus liepos 2 ir 3 d.

Stato bažnyčią.

Iš Indrioniškio kilęs inf. P. Morūnas stato čia mūringą bažnyčią pats savo lėšomis. Visą medžiagą, reikalingą bažnyčios statymui, sutiko suvežti parapijiečiai.

SKAUTAI BADEN POWELLĮ SUTIKS PALANGOJE.

Speciali komisija su vyriausio skautų štabo atstovais, vadovaujant pulk. vyr. sktn. J. Šarauskui, ieškojo Telšiu Klaipėdos geležinkelio rajone vietos stovyklai sutikti Baden Powellį su angliškais skautais ir skautėmis. Nutarta galusiai Baden Powellį sutikti Palangoje kur ir bus tam tikslui specialiai stovykla.

Stovyklos laikas — rugpiūčio 14 — 18 d. Pati stovykla bus Palangos pušyne, įrengta turtais, jiems paskirs šlus atskirus miško rajonus.

SIŪLO PASKOLAS

Susisiekimo ministerija gavo iš vienos anglų firmos pasiūlymą suteikti 30 milijonų litų paskolą hidroelektros stotiai statyti. Paskola siūloma 15 metų iš 6 nuomimėjų.

Kita anglų firma pasiūlusi teisingumo ministerijai paskolą 10 milijonų litų sumoj kalėjimui Kaune pastatyti ši paskola siūloma 10 metų iš 5 nuomimėjų.

Abu šiuos pasiūlymus svarsto ministerijų kabinetas

RASEINIUOSE STATOMI LIETUVOS BANKO NAMAI.

Raseiniuose jau prasidėjo Lietuvos Banko skyrtaus rūmų statyba. Pamatai jau padėti. Tuo tarpu prie statybos dirba 26 darbininkai. Į darbą priimami tik vietos gyventojai. Statyba kaštuos apie 230.000 litų ir bus baigta kitų metų pradžioj.

SMULKIOS ŽINIOS

— Švietimo ministerija yra numačiusi nuo rudens Ukmergėje atidaryti žemesniąją prekybos mokyklą, kurioj bus paruošiami pardavėjai.

— Vytauto Didžiojo universitete išskabinatas 325 studentų sąrašas, kurie baigė mokslus ir dabar turės atlikti karinę prievolę.

— Kauno miesto komendantas nuėmė „Ryto“ redaktorių p. Radzevičių 1000 litų arba vienu mėnesiu kalėjimo už vyriausybės išleidimą.

— Kaune įsteigė apdraudusių savo turta draudimo įstaigose sąjungą. Šios sąjungos tikslas rūpintis, kad draudimas Lietuvoje būtų atpigintas.

— Dėl finansinių sunkumų Šanėnuose ilgesniam laikui uždaryė stiklo fabrikas „Stiklolit“. Apie 120 darbininkų atleisti.

— Kelios Belgijos firmos nupirko didelį kiekį miško medžiagos, apdirbtos Kauno lentpjūvėse. Miško medžiaga bus gabanama į Belgiją per Klaipėdos uostą.

— Ideologs Alsdžijū miestelis jau baigia atsistatyti. Miestelis ne tik atsistatė, bet ir gražiai tvarkosi: tiesiami šilgaitvai ir dažomos tvoros.

— Klaipėdoj viešėjo anglų ekskursija iš 33 žmonių, kurį buvo atplaukusi laivu „Baltonia“. Ekskursantai apžiūrėjo Klaipėdos miestą ir jo apylinkes. Svečiams ypač patiko mūsų pajūrys su gražiomis kopomis.

BROLI-LIETUVI

Neužmiršk, kad jau laikas atnaujinti „LIETUVIS BRAZILIJOS“ prenu meratą 1933 metams.

Neatlikęs to reikalo, neteksi geriausio savo draugo ir paterėjo.

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

Rinkimui Rezultatai.

Rio 21. VI. Rio de Janeiro estado Rinkimų Tribunolas jau paskelbė galutinus estado rinkimų rezultatus. Sulig paskelbtais rinkimų daryniais Redikalų partija gavo 10 vietų; Progressistai — 4 vietas; Socialistai — 2 ir Konstitucionalistai — 1.

Automobilio nelaimė.

Rio 21. VI. Grįžtant į savo namus į Copacabana per automobilio nelaimę sunkiai sužeistas Užsienių reikalų ministerio sūnus Afranio Mello Franco.

Jam vėžinajant šlapiu asfaltu automobilis paslydo ir apvirto.

Kronika.

IŠ „VILTIES“ VEIKIMO.

B. L. Jaunimo Sgos „Vilties“ buvo šaukiamas namų susirinkimas š. m. birželio 17 d. Del tam tikrų priežasčių tą dieną susirinkimui neįvykus birželio 21 d. buvo šaukiamas antrą kart.

Susirinkimui pirmininkavo V. Gudliuskas ir sekretoriavo M. Venekus. St. Vancevičius skaitė referatą „Mūsų pareigos ir uždaviniai jaunimo organizacijoj“.

Toliau susirinkimas vienbalsiai išrinko savo gerbiamą nariu gerb. p. Konulą Dr. P. Mačiulį. Be to buvo svarstyta choro giedojimo bažnyčioj, dainavimo ir kiti klausimai. Taip pat nutarta pastatyti po Mokos Koncerto — Vakarų dar vieną didelį vakarą liepos 22 d. ir rengti šokių vakarus Liet. namų salėj sekmadieniais per visą liepos mėnesį sekmadieniais, išskirus liepos 2 dieną.

Susirinkimas baigėsi pakeltu upu. „Vilties“ Sąjunga įstojo jau gerokas skaičius naujų narių.

A. B.

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ ISEIVIO DRAUGAS

A. a. Juozas Tumas Vaižgantas

GYVATOS IR VEIKIMO BRUOŽAI

(tąsa).

Vilniuje. 21. 1922 m. Vaižganto raštų I tomas. 224 psl. 22. Vaižganto raštų II tomas. 227 psl. 23. Vaižganto raštų III tomas. 255 psl. 24. Vaižganto raštų IV tomas. 240 psl. 25. Vaižganto raštų V tomas. 200 psl. 26. Vaižganto raštų VI tomas. 247 psl. 27. Vaižganto raštų VII tomas. 28. Jonas Maironis Mačiulis. 240 psl. 29. Laurynas Ivinskis. 67 psl. 30. Lietuvių literatūra rusų raidėmis. 67 psl. 32. Broliai Juzumai Jazu mavičiai. 68 psl. 33. Aušrininkų grupė. 68 psl. 278 psl. 34. Šviesos grupė. 52 psl. 25. A. Vienažindys, A. Kriščiūkaitis, Ks. Sakalauskas, M. Jankus, 173 psl. 36. Apžvalga ir apžvalginis kal. 132 psl. 37. Šiaurinėsis senelis. 224 psl. 38. Jaunam veikėjui. 152 psl. 29. Vaižganto raštų VIII tomas. I. 252 psl. 40. Vaižganto raštų VIII tomas II, 232 psl. 41. Vaižganto raštų IX tomas. 306 psl. 42. Joniščio parapiljos kuni-gams ir tikintiesiems. 43. Mikutis — gamtininkas. 44. Vaižganto raštų X tomas. 45 — 52. Vaižganto raštų XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII. to mal. 52. Viltininko mintys. 54. Vaižganto gyvūlėliai. Šiais metais Tumas buvo užsimojęs išleisti 3 knygas, kurių tik viena bespėjo išleisti (Vaižganto gy-

vūlėliai). Paruoštos spaudai yra: 56. Vaižganto raštų XVII tomas ir 57. Vaižganto raštų XIX tomas, kurių bus sudėta paskutinių laikų beletristika, o II — naujėji literatūros nuotyktai.

Visi jo raštai sudaro 20 didelių tomų. Atskirų knygų išleista apie 60.

Be to, jis yra savo raštais dalyva vęs šiuose leidiniuose: 1. Sargiečių kalendorius. 2. Petrapilio labdarų draugijos kalendorius. 3. Kalendarz Na-dbaltycki na rok 1905. 4. Pamokslai apie š. Sakramentus. 5. Odesėja. 6. Lietuvos Albumas. 7. Ant politikos lak-tų. 8. Kaunas. 9. Naujasis mūsų Vie-paties Jėzaus Kristaus Testamentas. 10. Chrestomatija prieš Aušros gadyneš dalny. 11. Kareivis — Lietuvos gynė-jas. 12. Ką aš beatmenu. 13. Jaunam spaudos veikėjui. 14. Motina — aukl-itoja. 15. Tretininkų kalendorius. 16. Antrosios Mariampolės paskaitos. 17. Jo Malonybė naujasis Žemalėčė vyskupas Pranciškus Karevičius. 18. Gubos. 19. Sudrumastoj ramybė. 20. Neužmiršk Lietuvos. 21. Knygnešys. 22. Aklųjų dalta. 23. Neo Lithuanija. 24. Lietu-vo Enciklopedija ir kt.

Savo publicistinėmis, visuomeni-niais ir beletristinėmis raštais bendra darbiavo, ir rašė šiuose laikraščiuose ir žurnaluose. 1. Apžvalga. 2. Ateitis. 3. Atspindžiai. 4. Ateities spinduliai. 5.

Bažnytinė Apžvalga. 6. Dirva. 7. Dirva — Žinynas. 8. Draugija. 9. Garnys. 10. Ganytojas. 11. Glos Lityv. 12. Ilustruoti Lietuva. 13. Jaunoji Kar-ta. 14. Jaunoji Lietuva. 15. Kraj. 16. Kryžius. 17. Kultūra. 18. Katalikas. 19. Karys. 20. Krašto Baisas. 21. Kri-vulė. 22. Kauno Naujienos. 23. Lietu-vių laikraštis. 24. Lietuvių Tauta. 25. Lietuva — Amerikos. 26. Lietuva — Kauno. 27. Lietuvos Aidas. 28. Liu-tuvos Baisas. 29. Lietuvos Mokykla. 30. Lietuvos Žinios. 31. Lietuvis. 32. Laisvė — Amerikos. 33. Laisvė — Kau-no. 34. Motoris. 35. Mūsų Senovė. 36. Mūsų Žinynas. 37. Nepriklausomoji Lietuva. 38. Nedeldienio Skaitymai. 39. Naujoji Vaidilutė. 40. Naujas Žodis. 41. Przeglad Katolicki. 42. Przeglad Wszepolski. 43. Prada! ir Žygiai. 44. Rygos Garsas. 45. Ryt s. 46. Škaity-mai. 47. Sargyba. 48. Švietimo Dar-bas. 49. Sekmoji Diena. 50. Santūra. 51. Šaltinis. 52. Trilmitus. 53. Tauta. 54. Tautos Baisas. 55. Tautos Vairas. 56. Tiesos Kelias. 57. Tėvynės Baisas. 58. Varpas. 59. Wisla. 60. Vilniaus Žinios. 61. Viltis. 62. Vavorykštė. 63. Vienybė. 64. Vadovas. 65. Vadas. 66. Vairas. 65. Zorza. 66. Židinyš. 67. Žinyčia. 68. Žvaigždė ir kt.

Tiek platus yra a. J. Tumo rašyto žodžio kūrybos baras.

Tiek tai savo plunksna Tumas — Vaižgantas yra savo aukso raldėnis įrašęs į mūsų kultūros istoriją. Tiek jis yra savo šios palikęs mūsų tautos garbei savo raštuose...

Su Tumo miršta Lietuvos tauta neteko ne vien tikrai didžiojo mūsų plunksnos darbininko, rašytojo, publi-

cisto, literatūros istoriko, kalbininko, bet ir nepaprastai didelio gyvojo santykiavimo su tauta idealisto, entuziasto ir veikėjo, pavyzdžio ir tauraus kunigo. Jo gyvieji su visais žmonėmis santykiai įnešė į mūsų tautos kasdieniu gyvenimu prozą suleito idealizmo ir optimizmo. Jo kilni sieka sugebėjo savo idealizmu nuskaldrinti kiekvieną didesnę mūsų tautos įvykį, ne vienam išblaškyti į gimtą skepticizmą, ne vieną uždegti kūrybos entuziazmu ugnimi. Jis mokojo jautriai atsiliepti į kiekvieną taurų mūsų tautos reikalą. Jis buvo lygiai artimas kiekvienam žmogui, su kiekvienu rado nuosirdų žodį. Tumo idealistinė ir optimistinė dvasia vainikavo visą mūsų gyventiną. Jis buvo geriausias mūsų senesnių laikų aspiracijų jungėjas ir dorintojas su gyvujo gyvenimu. Savo gyva santykiavimo darbu jis mums švietė begalino pasiaukojimo pavyzdžiais. Jis mokojo skrajoti su mūsų tautos idealų sparnais. Jo asmenė šilima buvo neišsamiama gėrio versmė. Dėl to Vaižgantas kūrė ne tik plunksna, bet ir savo nepalistančių kasdieniniu gyvenimu. Jis buvo mūsų tautos gyvųjų santykių idealizmo didžiausias pionierius ir organizatorius.

Kuo tasai jo mūsų tautos gyvųjų santykių idealizmo organizavimas galėjo pasireikšti?

Pirmiausia, būdamas Vytauto Didžiojo bažnyčios ilgametis rektorius atgavino tos mūsų tautos šventovės tradicinę vertę ir savo sumanumu susiėjo į ją su mūsų dienų katalikų tikėjimo religine praktika. Iš Vytauto Didžiojo bažnyčios jis padarė mūsų istorinę ir religinę (tesinys 4 pusl.)

Prieš faktus nér argumentu

Sekant mūsų kolonijos gyvenimą neretai tenka pastebėti įvairių priekaištų ir kalbų, nukreiptų prieš Lietuvos Konsulatą. Kad Lietuvos Konsulatas nesirūpina lietuviais išsviais, kad už kiekvieną patarnavimą ima po kelis doleris, tuo tarpu, kai kiti konsulatai patarnauja visai veltui. Kad lietuviai išsviai negauna jokių pašalpų nei pagalbos nelaimingais atsitikimais k. a. susirgus ar nelaimingam atsitikime ir t. t. Kad lietuviai negauna Konsulate nemokamų pasąžų ir turi kreiptis į vokiečių ar lenkų konsulatą.

Šitokių ir panašių priekaištų gailma užtikti net spaudoje, kur žmonės savo priekaištus remia net tam tikrais argumentais. Kaip pavyzdžiui tulas Danielis yra rašęs „Liet. Aids Braz.“

Kad atsakyti į klavimą ar panašius priekaištus turi pagrindo, tenka visų pirma patikrinti faktus. Mūsų bendradarbiui pasiteiravus tuo reikalu konsulate pasirodė, kad tokie priekaištai neturi jokio pagrindo ir yra skleidžiami blogos valios žmonių.

Del teikiamų žmoniems patarnavimų ir pašalpų pasako žemiau paduotos skaitlynės:

Iš Darbs Departamento Biuletinio Nr. 72 davinių pasirodo, kad 1931 m. tais lietuviams išduota 4305 nemokami bilietai (pasąžal). 1932 m. išduotų pasąžų skaičius sumažėjo pusiau ir šiais 1933 m. ligi birželio 20 dienos išduota iš viso 487 nemokami pasąžal. Visi tie nemokami pasąžal išduoti per Lietuvos Konsulatą.

Taip pat Konsulato rūpesniu buvo suteikta pagalba ligoje šiemis asmenimis trįsiose ligoninėse, butent:

HOSPITAL HUMBERTO I.

- 1) Jakubavičius Feliksas, 30 m. 2) Sesickas Steponas, 22 m. 3) Ivanauskis Užuolis 8 m. 4) Švedaitė Ona, 17 m. 5) Ližaitienė Uršulė, 26 m. 6) Naujokaitė-Devotienė Petronėlė, 26 m. 7) Dragūnaitė Marė, 26 m. 8) Pacharaitė Apolonia, 36 m. 9) Kirmela Josefa, 24 m. 10) Vaitkevičius Pranas, 27 m. 11) Audickas Adomas, 25 m. 12) Džingelienė Augustas, 36 m. 13) Šaučiulis Klimas, 30 m. 14) Endriukėvičienė Tatiė, 50 m. 15) Džingelienė Augustas, 36 m. 16) Butenis Kę Telkė, 54 m.

Žodis Skaitytojams.

„Lietuvis Brazilijoje“ Redakcija ir Administracija doka pastangas, kad kaip greičiau mūsų laikraštį pagerinti, pajvirinti, patobulinti ir net padidinti. Tam reikalui reikalinga daug lėšų, be kurių joks darbas neįmanomas. Ypačiai laikraščiu padinti reikia daug lėšų. Todėl Red. ir Admin. prašo visų gerbiamųjų skaitytojų keik galint prie šio darbo prisidėti, ypačiai, platinant laikraštį.

Be to tie skaitytojai, kurie dar nera už prenumeratą atsilyginę prašom pasiskubinti atsilyginti. Tie gi, kuriems prenumeratos terminas pasibaikė prašome atnaujinti.

„Liet. Braz.“ Redakcija ir Administracija.

Paieškojimas.

Aš Petras Anuska paieškau savo brolio Prano Anuskos. Kas aplė jį žino, prašau pranešti žodžiu ar raštu į „Lietuvis Brazilijoje“ Redakcija.

SANTA CASA DE MISERICORDIA.

1) Petro Skalandžio žmona 2) M. diežda Jelagienė, 45 m.

HOSPITAL DE CARIDADE DO BRAZ

- 1) Kumelis Antanas, 45. 2) Bačiulis Antanas, 32 m. 3) Varvolla Jonas, 46 m. 4) Grigaitytė Marijona, 14 m. 5) Grigaitytė Marijona, 17 m. 6) Seskevičius Kazimieras, 53 m.

Visų išvardintų žmonių gydymas ir operacijos, ligi š. m. birželio 20 d. Konsulatui atsėjo virė 700 mlireisų. Dauguma iš jų yra visai pasveikę ir padarytos operacijos pavyko laimingai. Tačiau patys faktai už save kalba ir prieš juos negali būti jokių argumentų. Žmonėms reikėtų daugiau pačius faktus patirti, o negaudyti kur pakamplais niekuo nepamatotų kalbų.

A. B.

Provokatoriai ir šantažistai.

Jau nuo senoko laiko Kostas Uckus ir Antanas Dutkus per savo laikraštį „Liet. Aids Braz.“ mane šantažuoja ir provokuoja, norėdami kokį nors galy gauti. Dėja, tuo atžvilgiu visos jų pastangos liko ir liks bergždžios. Pareitame jų laikraščio numery (24) įdėtas straipsnis „Draugiškos valdės“, iš kurio matyti, jog tie du vyrukai ne tik yra dorovintu atžvilgiu puolę į klaidą, bedugnę, bet ir visiškai neteikę proto. Įmaišydami į savo blaiviausios rėdies šmeižta ir polleija, kuri anot jų mane kalta teisina, o nukentėjusį baudžia, neria patys sau kilpą ant kaklo. Na tiek to.

Nors man išmintingesni žmonės ir nepatarla reaguoti į tą jų niekystę, bet norėdamas parodyti ir jų laikraščio skaitytojams bei šalininkams tikrą jų niekų fizonomiją, aš kviečiu viešai K. Uckų ir A. Dutkų bei tariamą „nukentėjusį“ Š. Ką ketvirtadienį, t. y. šio mėn. 29 d. lygiai 12 val. ateiti į „Lietuvis Brazilijoje“ redakciją raš. Banderantes 92, kamie išrodžius reikalą, žadu „Š. Ką“ (pamatysim kas jis toks yra) atitaistyti mano padarytą „skriaudą“ del 700 mlireisų, o Uckui su Dutkum duoti kitus 700 mlireisų už „klapatą“. Tad ateikit ir nedrebinkit savo šuniško kalbio, arba esate pasuktniniai niekiai, ir prisipažinkit del to viešai ir savo šalininkams.

A. Majus.

Pranešimai.

Pranešama, kad š. m. lipos 4 d. 8 val. vakaro, Liet. Jaun. Klubas „Atletis“ savo patalppj šaukia visotinę narių susirinkimą. Narių atsilankymas būtinas. Taip pat kviečiami būtinai atsilankyti ir visus Mokos sportintinkus.

L. J. K. „Atletis“ Valdyba.

Pranešama visuomenės žiniui, kad „Liet. Sąjunga Brazilijoje“, Lietuvių namo rua Banderantes 92, atidarė KNYGYNĄ. Knogos skaityti išduodamos Sekmdieniais nuo 1 iki 4 val. vak., antradieniais ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 12 iki 3 val. p. Mokesnis 1\$000 į mėnesį.

Knųgyno Vedėjas.

Parsiduoda Namas

Ir krautuvė 3 kambariai ir virtuvė su vonia ir didelis klemas.

AVENIDA ZELLINA Nr. 7

Bondės: Vil. Prudente 32. Villa Zelina.

Ji už meile skaistesnė

Jos rūbai balti, tartum kašmiro vilnos. Skruostai jos primena marmurą baltą. Švajonės ir mintys — gyvenimo pilnos. Šypsulys jos — kristalai ledo iškalta.

Nelaukia ji mylimo dovany aukso ir kaspių šilko, kaip kitos kad daro. Net ir didžiausį gyvenimo ligamą iš gėbio ji savo niekuomet nevaro.

Jos grožis už meilę daug kartų skaistesnis. Vien motinos meilė jos tepuolia krutinę. Turėdami ją tik mes galim suprasti: Tas vardas taip skambantis yra — TĖVYNĖ.

V. Dainoras.

Neapykanta svieto karalaitė.

(Pasaka.)

(tesinys)

— Ooo! — ironiškai nusistypsojo neapykanta. — Viltis — mano rankose ir jūs nelaukite jos. Negriš meilės valdymo laikai. Nenuveiksi tu mane ir mano idėja plėtosis, o tavo nyks.

— Nelemtoji karalaitė! — pyktai tarė, pagaliaus, meilė. Nesididžiuok tu su savo idėja, nes atnink, kad, nors tu valdai dabar beveik visą svietą, bet tu neesi galinga. Atbulai aš esu galinga ir, pati melės esmė yra galinga. Aš gi nesididžiuok tu savąja, dirbtina galybe ir idėja. Nes tavo idėja yra šlykšti ir šlykšti; yra nedora.

Tavo tikslai yra nelemti, tat tu, kaip toki, ne tavo galia veiki ir esi žmonėms įtakinga, o tik pagėgimu nedorybės. Ir tavo vedamas žmonių gyvenimas, nuolat skęsta purvuose. Tavo pasisekinas yra žmonių silpnnybėje, o ne tavo galėje. Mano gi idėja yra skafeti ir dora ir galingai veikia į gyvenimą; siekia žmonių gyvenime laimę. Nes kur aš esmu priimta, ten gyvuoja galybė, malonumai ir aš, pagaliaus, laimė. Tat būk tu paniekinta neapykanta su savo sužieduotiniu pykčiu, urie palekate žmonių gyvenime vien

K. Valčys.

tik, v a r g a ir s k u r d a — n e l a i m e.

— Gerai! — su intusiu įjėlimu atsakė neapykanta. — Tu vėl su ta padia save filosofija... Tu nieki ni mane, bet aš nuolatos kovosiu su tavimi ir savo galybė visados rodytu toje koroje, su tavimi ir tavo prieteliais. Aš visuomet būsiu priešinga tau. Neno ri santalkos su manim, tat gi turėsi dabar amžiną priešą neapykanta kuri turi įtekmti žmonėse ir yra dabar karalaitė šio svieto...

Ir gumniai, puiklosios karietos ratai tyliai nurlėd į lygiu kelio skilau stu.

Vos pavaziavus kiek, silpno svieto karalaitė neapykanta sutiko, pailsusiai einančius: malonumą ir gerumą, kuriuos gerai pažinojo, o tik nusidavė, kalboje su meile, būk tai niekad nemačiusiu.

— Kur gi jūs traukiate, meilės sąjungininkai ir bendradarbiai? Kelis syklius jau jus mačiau; šaip keliaujančius po svietą. Ir kaip gi sekasi jūsų siekliai?

— Mes einame meilės pasitikti ir veiksmo visi trys draugė. Bendromis jėgomis gal daugiaus galėsime ką tarpe žmonių, nuveikti, nes dabar ir iš tikrųjų mūsų siekliai yra blogame stovyje, nes mažai turime žmonių, kurie

yra mūsų pasekėjas.

— Eikite sau bendron bendradarbiavimo sąjungon su meile. — atsakė neapykanta. Aš nereikalauju tokių driskių, su pamašiais tikslais ir idėjomis... Vistiek jūs nieko nenuveikt site, nes aš taip pat organizuosiu jėgas ir veiksiu bendrai prieš jus ir areštuosiu tą jūsų galybę, kuria taip meilė giriiasi.

— Tos galybės tu neareštuosi — ištarė gerumas.

Bet puikioji karalaitė jau neklaušė ir vėl nuvaziavo pirmyn gyvenimo keliu.

Pavaziavus dar kiek, sutiko kita karieta, kuri buvo nemenkesnės vertės ir nemažiau papuošta, kaip šioji. Joje sedėjo, nemenkiaus pasipuošusi moteriškė, tik be karūnos, ir veidmatiningą išvirda turėjo. Prišakyje stypsojo koks tai antras suskurdusis vyriškis, kuris vadovavo porą gerų juodų arklių.

— Tave, tai bene pirmą kartą sutinku? — užklaulamai tarė neapykanta, liepdama, savo sužiedotiniui, sustabdyti arklius.

— Taip, pirmą kartą, — atsakė nepaįstamoji. — Bet aš, tai gerai žinau tave, puikioji karalaitė neapykanta, nes tu man esi geradėja, palanki man, savo veikimu visuomenės tarpe. Esu meilė, mano geroji karalaitė!

— Štai tau! — nusistebėjo neapykanta. — Tai kiek gi jūsų, tų meilių yra ant svieto? Štai tik ką sutikau vieną suskurdusią seną, su kuria

net susiginčijau ir susipykau amžinai. Sakosi esanti, taip pat, meilė... Paškelbiau karą prieš ją...

— A-a-a! — nusijuokė tariamoji meilė. — Taip. Tai tikrai yra meilė. Bet aš dabar daugau turiu įtekmtis žmonėse. Kur tik pasirodau, visur esu džiaugsmingai priimta, ypač jaunuomenės tarpe. Matai, karalaitė, aš esu netikroji meilė, kuri, anosios tikrosios meilės vardu veiktu žmonėse ir turiu gerą visur įtaką, nes visur žmonėms siūlau ir teikiu gašlumą prie visko, kas teikia žmogui laikingą pasitenkinimą. Tat gi aš tik pasivadinau meile ir jos vardą pavogiau, bet tikroji meilė, tai tikrai yra ašoji nabagė...

— Bet tu atrodai labai puikiai! — nusidžiaugė neapykanta. — Neveltui tau sekasi žmonėse, kurie dabar mėgsta viską, kas — puiku, gražu ir „malonu“... Ir tu, savo veikimu, esi artima, palanki man. Tat labai puiku. Liepk veikiu sukkti arklius ir važiuosime drauge. Dirbsime ir mes bendromis jėgomis. O tamtos vezikas, tai tur būt, — ans pasitenkinimas aplė kurį vos tik minėjai? Kad jis vis drauge su tavim...

— Taip, — atsakė tariamoji meilė, liepdama sukkti arklius.

— O-o-o, tu mano prietelkai! — nusistypsojo tariamoji meilė. —

(b. d.)

(tęsėnys iš 2 pusl.)

ginę šventovę. Nenuostaba, kad šita rota sintezė kažkokia kristalinė šviesa traukė į tą šventovę ne tik karštas pamaldžius žmones, bet ir tikybinius atšalėlius. Jo šventovė beveik kas sekmedienį buvo pilna inteligentų, kurie šiaip sau bažnyčion vargu ar buvo linkę lankytis. O ta jo mistinės dvasios sukurta brangenybė, kaip ir visa kita jo kūryba, auklėjo mūsų tautos elitą, kad būtų visai tautai gražu, šviesu, dora ir gera.

Tumas mūsų tautos santykiavimo idealizma organizavo ir savo nepaprastu pasiaukojimu. Beveik nėra nei Kaune nei provincijoje didesnio tautos šio kio ar tokio paminklo, pastato, viešos vietos ar šiaip kurio viešo kampeio, kurio nebūtų pašventinęs a. a. Tumas. Beveik nebuvo nė vieno didesnių mūsų veikėjų laidotuvių, kur Tumas nebūtų dalyvavęs. Jo pasiaukojimui nebūdavo ribų. Nepalankiu oru, dažnai sirguliuodamas, jis nedvejodamas rįždavosi tokiems reikalams į tolimus provincijos užkampius pašventinti kurio viešo pastato ar ko kito, pareikšti savo paskutinę pagarbą tam ar kitam mūsų tautos veikėjui. Čia jis vėl mokėdavo tautą ar kitą gyvenimo įvyki sudvasinti; jis vėl žybeleldavo mūsų tautai skaidriū ideališmo spinduliu. O tokių Tumo žygių tiek daug... tu idealizmo spindulį jo veikime tiek daug.

Laidodama a. a. J. Tuma — Vaižgantą dėkinga lietuvių tauta, kurią jis visas save paaukojo, kad tik jai būtų gera, kad tik jos žmonės būtų laimingi, saulėto džiaugsmo kupini, teprisinie dar kartą tą nedidelę paslaptį, kuri a. a. Juozą visiems mūsų tautos istorijos laikams iškėlė į pirmųjų mūsų tautos veikėjų viršūnę. Ta menkutė paslaptis yra jo didelė meilė mūsų kraštui ir žmonėms. Toje meilėje gimęs kiekvienas jo rašytas ar tartas žodis, jo kasdieninis darbas virto brangiū mūsų tautos idealistinio gyvenimo perliu. Patsai nebesulaukęs taip mylimo jam krašto pavasario gamtos, mūsų tautai jis paliko amžiną savo idealų pavasarį: idealizmą, pasiaukojimą ir neišsemiamą meilę. Laiminga bus mūsų tauta, jei ji tuo Vaižganto sukurtu pavasariu mokės gyventi, ir gyva, kol gyvi bus mumyse jo idealai.

A. N.

SPAUDA MŪSU GALYBĖ.**S. Paulo Lietuvių Mokyklos.**

Villa Anastacio Dr. Jono Basanavičiaus vardo Lietuvių pradžios mokyklos 1930 32 metų veikimo

APYSKAITA.**I Mokyklos vardas ir adresas.**

Dr. Jono Basanavičiaus vardo lietuvių pradžios mokykla. S. Paulo, Villa Anastacio, r. Camacan, 97, (ankščiau r. Bertholameo Paes, 6). Adresas laiškam. Caixa postal, 2157, São Paulo.

II Kada mokykla įsteigta ir kas išlaiko.

Gerb. Lietuvos Respublikos Konsulo Dr. P. Mačiūlio ir vietos lietuvių iniciatorių grupės pastangomis ir rūpesniu mokykla įsteigta 1930 met. Vasario mėn. 1 d. Nuo tos dienos prasidėjo ir jos veikimas.

Mokyklą išlaiko patys mokinių tėvai; ją šelpia ir samdo mokytojus Lietuvos Konsulas São Paule.

III, Mokiniai ir mokytojai.

1930 metais mokyklą lankė: sulig sąrašo 30 berniuku ir 16 mergaitė; iš viso 46 mokiniai; vidutiniškai lankė 23 bern. ir 12 merg.; iš viso — 35 mok. Mokslas buvo einamas 2 skyriais.

1931 m. metais mokyklą lankė: sulig sąrašo 33 bern. ir 18 merg.; iš viso — 51 mok.; vidutiniškai lankė 27 bern. ir 13 merg.; iš viso 41 mokin.

Mokslas buvo einamas 3 skyriais. 1932 m. metais mokyklą lankė: sulig sąrašo 34 bern. ir 18 merg.; iš viso — 52 mok.; vidutiniškai lankė 27 bern. ir 13 merg.; iš viso — 40 mok. Mokslas buvo einamas 3 skyr.

Lankančių mokyklą mokinių skaičius svyravo ligegrečiai su tėvų ekonomine bukle, k. t. esant daugiausiai darbų vietos fabrikuose, tėvų ekonominė buklė pagerėjo, padidėjo ir mokykloje mokinių skaičius

Priešingai, mokinių mokykloje mažėja.

Mokykloje vietų mokiniams buvo 48 1930 32 metais mokykloje dirbo du mokytojai: lietuvių kalbos Lionginas Gaigalas ir portugalų kalbos mokytoja Irma Caruza; nuo 1932 metų pabaigos jos sesuo Conceita Caruza.

IV Mokyklos išlaikymas.

1930 metais mokyklos išlaikymui išleista: buto nuomai 1575\$000 mil., inventoriui įsigyti 567\$600 mil., šviesai, raštinėi ir kitoms smulkiesiems išlaidoms 107\$400, mokyklos patalpos remontui 68\$500 mil.; iš viso 2318\$500 mil.

Visiems tiems reikalams gauta: iš tėvų surinkta 1063\$000 mil., gauta pašalpos iš Lietuvos Konsulato São Paule 600\$000 mil. surinkta aukų 334\$500 mil., iš mokytojų už būtą 210\$000 mil., iš vakarų ir šiaip smuikių įplaukų 111\$000 mil.; iš viso — 2318\$500 mil.

1931 met. mokyklos išlaikymui išleista: buto nuomai 1540\$000 mil., šviesai, raštinėi ir kitoms smulkiesiems reikalams 197\$100 mil., pašto dėžutei nuo 1930 m. balandžio mėn. 131\$400 mil.; iš viso — 1868\$500 mil.

Visiems tiems reikalams gauta: iš tėvų surinkta 997\$000 mil., gauta pašalpos iš Lietuvos Konsulato 200\$000 mil., iš mokytojų už būtą 300\$000 mil., iš vakarų 362\$900 mil., iš p. dežutės, aukų ir kitokių įplaukų: 196\$900 mil.; iš viso — 2099\$800 mil.

Liko kasoje 141\$300 mil.

1932 met. mokyklos išlaikymui išleista: buto nuomai 1272\$000 mil., inventoriui 125\$000 mil., buto remontui, šviesai ir pašto dėžutei 81\$000 mil., knygriksyteli, raštinėi ir kitoms smulkiesiems reikalams 81\$600 mil.; iš viso — 1559\$600 mil.

Visiems tiems reikalams gauta: iš tėvų surinkta 660\$500 mil., iš vakarų 368\$300 mil., aukų 153\$000 mil., iš mokytojų už būtą, knygyno, pašto dėžutės ir kitų šaltinių 106\$500 mil.; iš viso — 1559\$600 mil.

Čia neįskaitoma mokytojų alga, kurią moka Lietuvos Konsulatas São Paule. (b. d.)

S. Paulo L. R. K. šv. Juozapo parapijos

KRONIKA.**Katalikams žinotina.****1. KLEBONO ADRESAS.**

Lietuvių Klebonas kunigas Br Bumaiš gyvena: Avenida Vautior Nr. 61. (dvi kvadros nuo šv. Antano bažnyčios).

2. Su vestuvių užrašais geriau sia kreiptis penktadieniais ir šeštadieniais nuo 7 val. vakarais.

3. Vestuvių užrašų sekmadieniais po pamaldų daryti negalima.

4. Villa Belloj pamaldos bus per šv. Petra, birželio 29 d. Išpažinimų tenai bus klausoma nuo 8 val. ryto. Šv. Mišios prasidės 9 val. Po pamaldų Villabeličiai prašomi dalyvauti susirinkime.

Nuodemingas vakaras.

Tą vakarą
Per langą atdara
Skrido vidun rožių kvapą.
Aš sėdėjau...
Dangun žiūrėjau...
Vaidinos juodas kapas.
Paskui tamsoje —
Menulio šviesoje
Blyktelėjo raudona ugnis...
Užbaigtas būvis —
Iššautas šūvis...
Juk žaizda kapuose užgis.

Žydėjo rožės,
Bet žavaus grožio
Nemato numirus akis...
Ir jis bėjusimis
Nejauntė skausmo...
Žaizda kapuose užgis.
Kaip vėjas pūtė
Pilka lakūtutė
Jam „requiem“ liūdną giedojo.
Ir ten, palauke,
Giesmė nuplaukė
Kaip jį kapuose laidojo.

V. Gytis.

A. MAJUS.

(tąsa XXXVI)

Atabafar, v. uždengti, padengti; fig. nuslėpti; neleisti kalbėti.
Atabale, m. varinis, katilas; būgnas.
Atabaleiro, m. būgnininkas.
Atabalhoar, v. beprasniškai veikti; — se, mikėti, vapaloti.
Ataca, f. šniūravonė, kikiškas; isto nūo vaie uma —, tai neverta sulaužyto skatikio.
Atacador, s. m. puolėjas, puolikas; apivaras, raštelis.
Atarar, v. pulti, užpulti; sutvirtinti; risti, šniūroti.
Atacoar, v. užpenčius (užkulnius) padėti; krapaloti lopyti.
Atado, m. pėdas, kūlys, pundas.
Atado, m. pėdas, kūlys, pundas.
Atado, adj. aprėžtas; surištas; fig. ne slyžtas; baimingas; šiaududūsis.
Atador, s. m. risėjas.
Atadura, f. surišimas; risūlys.
Atafal, m. udozonė, pauodegio diržas (prie plėškes).
Atafona, f. r. ankinės garnos; moço d' —, malūno berniukas.
Atalain, f. sargybos bokštas; sargybinio būda; sargyba; sargybinis, seklys.
Atalair, v. stovėti sargyboj; saugoti, sergėti; — se, saugotis.
Atalado, adj. aprėžtas; suvaržytas.
Atalhador, s. m. seklys, šnipas.
Atalamento, m. aruodas; skerspainė, kliūtis.
Atalhar, v. atrėžti, atkirsti; uždaryti kėlą; nutraukti; pakliudyti; nu-

krypti.
Atalho, m. šoninis kelias; skespainė, kliūtis.
Atamancar, v. krapaloti, «vėdarus siūti», lopyti.
Atanado, m. išdirbta oda.
Atanar, v. odą minti, kalį dirbti.
Ataque, m. puolimas, ataka; priepuolis.
Atar, v. risti, surišti; varžyti; fig. stabdyti, traukti; nuo sta nem desata, nei šį, nei tą plepa; atar ao jugo, uždėti jungą; atar um' ferida, aptverti žaizdą.
Atarantar, v. sutrenkti, apkurtinti, apsvaiginti; suvadžioti, sumaišyti.
Atarefado, adj. apsunktintas darbu, labai užimtas.
Atarefar, v. apsunktinti darbu; fig. sudaryti rūpesčio.
Ataracar, v. šriubuoti, rinte priveržti.
Atarrachar, v. šriubuoti, rinte priveržti; — as ferraduras, pasagas prikalsti, pakaustyti.
Atasahar, v. sutaršyti, suaukti; suvilti; suplėšyti, sudraskyti; mėsa sukapti.
Ataude, m. grabas, karstas; moral, sandalija.
Ataviar, v. puošti; taisyti, rengti.
Atavio, m. papuošalai; renginiasis, puošiniasis.
Atė, prep. iki, ligi; adv. net, dagi; — logo! iki psimatyimo.
Atear, v. sukurti ugnį, uždegti; — se, užsidegti, skeresčiotis.
Atediar, v. bodinti.

Atemorizadamento, adv. gązdinamai, bauginamai.
Atemorizador, s. m. baugintojas, gązdintojas.
Atemorizamento, m. išgąstis, baimė.
Atemorizar, v. išgązdinti, įbauginti; se, nusigąsti, pakūgti.
Atempar, v. nusikirti laiką.
Atonazar, v. replėmis gnaibyti; kankinti.
Atonça, f. laukimas; išstikėjimas.
Atento, adj. rūpestingas; atsargus.
Aterciado, adj. sergas geltiige.
Aterrar, v. nuverst; žemėmis apžerėti; paresti žemė; nugązdinti.
Aterro, m. žemės pylimas; kalva, kaubury.
Ater-se, v. r. rentis; uzo nors pasikliauti.
Ateasar, v. įtempti, ištempti.
Atestar, v. pripilti, prikimšti; užkimšti.
Atheismo, m. bedievytė, ateizmas.
Atheista, m. bedievis, netikis Dieva, ateistas.
Atheo, m. bedievis, ateistas.
Athleta, m. galinėlis, stipruolis, atletas.
Atigador, s. m. pečkury; žarstiklis «kačerga»; kuretytojas, siundytojas.
Atiçar, v. žarstyti ugnį; gaivinti ugnį, kurstyti; — a vela, taisyti žvakes dagi.
Atilado, adj. papuoštas, elegantiškas (rūbų atžvilgiu); rūpestingas; greitas.
Atillar, v. puošti; padaryti mitru (greitą, rūpestingą).

Atilho, m. raštis; kaspinas.
Atimo, m. n'um —, tą akimirka.
Atinado, adj. išmintingas, gudrus; akylas, sumanus, buklus, mitras.
Atinar, v. atspėti, pataikyti, išmintingai elgtis.
Atirador, m. šaulys; — franco, laisvas šaulys.
Atirar, v. šauti; mesti; se, pulti.
Atitar, v. n. čirškėti, dauškėti.
Atlas, m. žemės rutulį apsupęs oras, atmosfera.
Atoar, v. traukti, vilkti (laivą).
Atochar, v. įvartyti, įkalsti (kylį).
Atocho, m. kylys, klynas.
Atolaidico, adj. klampus, balingas.
Atolar(-se), v. nuginzti purvan, įklimpti, įkristi balon; pasinerti purvan.
Atoleimado, adj. kvaištelėjęs, painas; nešvankus, prasiokliškias.
Atoleimarse, v. kvaištelėti; dėtis pakvašusiu.
Atoleiro, m. bala; rūpestis, vargas.
Atora, m. nebeskirstoma dalelyte dalelyte, atomas.
Atonia, f. nusilpimas; sudribimas.
Atontar, v. apkvaitinti, apsvaiginti, apkvallinti.
Atorar, v. įplaustyti [medį] į blokus (į pagalius).
Atorcoar, v. rupiai malti (bėralams sūmalinei duonai).
Atordado, adj. apkvaitintas, apsvaigintas.
Atordamento, m. apkvaitinimas, apsvaiginimas.
(bus daugiau)

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinė,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampe,
- 4) Rusų vaistinė Moko,
- 5) Dariono krautuvė S. Annoj.
- 6) „Vilniaus“ krautuvėje rua Pra

tes 99a. pas atskirus

platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoje visomis dienomis.

AR JAU ATNAUJINAI PRE NUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE NU IR ĮVAIRENVIBIU!

Dr.

A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama.

persikėlė į rua Barão Itapetininga, 52. 3° andar, Telef. 40 218.

Kalbarus rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

VISUOMENĖS ŽINIAI.

Vieša lietuvių skaityklą Lietuvų name (r. Bandeirantes 92) vokiškas šioms dienomis: ketvirtadienis nuo 6 – 9 v. vak. ir šeštadienis nuo 7 – 10 val. vak.

Norintieji gali nemokamai pasisiskaityti įvairių, Lietuvos, Amerikos, ir kitų kraštų lietuviškų laikraščių.

Del išvažiavimo.

SKUBIAI

Parsiduoda krautuvė su visu įrengimu.

Gera Friguezia.

Kreiptis: Rua Newton Prado (buvusi Matarazzo) 86 Pedro.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo išapumo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

persikėlė į Rua Barão Itapetininga 52. 3 aukštas. Telef 4-0218

SKAITYKITE IR PLATINKITE

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“

JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS DALYKUOSE.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligonius nuo 2 iki 6 val vakar. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETININGA 37-a salas 8-9. T4-0715.

PINIGŲ KURSAI.

Litas	---	1\$650
Prancouzų frankas	---	\$538
Vok. markė	---	3\$251
Ital. lira	---	\$698
Doleris	---	13\$310
Urugvajaus pezas	---	6\$511
Argentinos pezas	---	3\$525
Anglų svaras	---	47\$485
Lenkų	---	1\$810

Vokietijų fotografijų įstaiga
„BERNARDO“
įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103) S Ą o P a u l o .

Geriausia ir patogiausia skelbtis
„LIETUVIS BRAZILIJŲ“

MEDICINOS FELČERIS.

Baigęs rusų medicinos klasinę mokyklą su 25-ų m. praktika ligoninėse ir klynikose Rusijoje, Vokietijoje, Lietuvoje ir Lenkijoje, prityręs gydyme vidurinių, odos, lyties (venerinių), nervų, širdies, dšivos, mazakraujystės ir kitų ligų.

Kalba lietuviškai, rusiškai, Lenkiškai, Vokiškai ir Portugališkai.

IZIDORO GARLO

Rua Anhaia 100 (B. Retiro).

MES BE VILNIAUS

NENURIMSIM!

Jau keturi metai suėjo,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJŲ“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoje gyvenančius fazendų darbininkus priklausančius Lietuvybol. Per tris metus savo gyvavimo, jis spėjo susiprėti ir atsistoti pirmoj vietoj lietuviškos kolonijos reikalų gynime.

Įzengdamas į 5-ąsias metus „Lietuvis Brazilijoj“ žada ir gi savo skaitytojams teikti įdomiausių ir naudingiausių žinių iš visų pasaulio kraštų. Todėl kiekvieno lietuviio pareiga stoti į mūsų ošę. Kodėl? Todėl, kad „Liet. Brazilijoj“ yra rimbiausias, didžiausias, nepoltinis, lietuviškos minties laikraštis, beto yra pigiausias, nes Brazilijoj kaštuoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusei metų ir atskiriems mėnesiams po 1\$. Užsieny – metams 20\$, pusei metų 12\$.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“ Caixa postal, 1764 S Ą O P A U L O

Už apmokamus skelbimus redakcija ir administracija neatsako

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ilgos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 – 12 v. ryt. ir 2 – 6 v. v.

Ladeira Por' o Geral 12 sobr.

(kampus Bos Vista ir 25 d. Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 (lyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Efigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadienis nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadienis nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių Laboratorija: tyrimas išapumo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Lietuviška

Ukininkų Dėmesiai.

VALGYKLA

Pietūs

1\$000 – 1\$500 – 2\$000 mėnesiniai sulys susitarimo.

Ten pat priimami pensionistai.

Rua Bandeirantes 92.

Lietuvių Namų šeiminkė.

Skubiai parsiduoda 10 alk. ūkis, su gyvuliniais ir frankais. Geroj vietoj, prie miestelio ir didelės ūpės. Kalba pigl. Smulkesnių žinių galima gauti laišku šio adresu. Josė Tabelakis Via Itararé, Itaporanga Nucleo Colonial Barão de Antonino E. F. S.

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“
— GYVENIMO VEIDRODIS

Lietuvi, Išėivi!

Atsimk, kad tavo įventa pareiga skaityti vienintelį Brazilijos lietuvių nepartinį, tautinės minties saviraštį. „Lietuvis Brazilijoj“, kuriame, kaip veidrody atspindi visas mūsų išėivijos kultūrinis, visuomeninis ir ekonominis gyvenimas.

„Lietuvis Brazilijoj“ yra didžiausias, pigiausias ir daugiausiai skaitomas saviraštis Brazilijoj.

„Lietuvis Brazilijoj“ netarnauja siaurlems partiniams reikšiams, bet rūpi nasi visų lietuvių išėivių materialiu ir moraliu gerbuviu.

Todėl kiekvienas lietuvis išėivis privalo skaityti „Lietuvis Brazilijoj“.

PASAULYJ Iyvairenybės

Nusiginklavimo konferencija

Londonas 20. VI. Nusiginklavimo konferencijos pirmininkas Arthur Hinderson pranešė konferencijos atstovams, kad Pasauli, Ekonom. konferencijos darbų Londone, Nusiginklavimo konferencijos atstovai sešia įvyksianti Ženevoje i. m. birželio 27 d.

Deprtuoja Politikus.

Montevideo 20. VI. Urugvajaus vyriausybė įsakė sumati ir išdeportuoti į salą „dos Flores“ buvusį vidaus reikalų ministrą Legagni, jo sūnų ir 8 karininkus, kurie turėjo slaptą sąsirtinimą, nukreiptą prieš esamąją vyriausybę.

Šis įsakymas buvo tučtuojau įvykdytas.

Nušautos Pral. Olišauskas.

„Dentsche Zeitung“ praneša, kad birželio 18 dienos grįžtant iš Palaugos nušautos iš upakalio buv. pralotas Olišauskas. Kas ir už ką nušovė pral. Olišauską tuo tarpu nežinoma.

Incidentas tarp Rusijos ir Japonijos.

Tokio 21. VI. Tarp Japonijos ir Rusijos santikiai žymiai pablogėjo. Tarp abiejų valstybių kilo incidentas dėl užmūstų trijų Japonų žvejų Kamotokoje. Japonai tvirtina, kad minetus žvejus užmušė iš keršto Sovietų pasienio policininkai.

Nuovirsta Vyriausybė.

Bangkok, 21. VI. Pranešama, kad Stone sukilo karuomenė, kuri nuvertė esamąją vyriausybę.

Naująją vyriausybę sudarė puikninkas Phayabaho, kuris vadovavo sukiltuviai jau perėmė valdymą.

Persėkioja Nacionalistas.

Berlynas 21. VI. Vokietijos Vidaus reikalų ministerio įsakymu policija užėmė visas Nacionalistų partijos įstaigas. Pranešama, kad daugiau kaip šimtas Nacionalistų grupių vadų areštuota, tarpe kurių ir Nacionalistų partijos lyderio ir Ekonomijos ministerio Hungebergo brolis. Frankforte persisprendimą su policija vienas nacionalistas užmušė.

Pranešimas

Lietuvos Respublikos Konsulatas Sao Paulo, rua Aureliano Coutinho, 10 kvietė:

- 1) Simas Čikauskas,
 - 2) Jermalavičius Matas, gyv. col. Varga - Est. Sapezal.
 - 3) Josefina Soppyllo Voronicka, gyv. Rio de Janeiro.
- užėti į konsulatą arba nurodyti tikrą savo adresą.

Liet. Konsulatas.

BETELIAI — KELEIVAI APILINK ŽEMĖ.

Žvejodami jūrose, žvejai kai kada ištraukia kietai grobi, būteat, bonkas, kuriose randa miškelius. Seniau, kai dar nebuvo radlo, skęstantieji jūroje gal val naudojami bonkais, norėdami duoti žintų apie įvykusią nelaimę. Tokios gerai užkimtos bonkos su liūdnele praeitais metais legaliai naudojo jūrose, kol pakliūdavo į žmonių rankas. Pasitaisėdavę, kad tokias bonkas prarydavo jūrų žuvis ir būdavo randamos jų viduriuose. Dabar bonkais nelaimės išsikiti laivai nesinaudoja, nes turi radio stotis. Tačiau bonkos dar ir dabar yra vartojamos mokslui reikalingas, norint ištyti jūrų sroves ir jų linkmę. Tokios bonkos padaro mūšiniškas keliones. 1867 m. ties Australijos krantais buvo sugauta bonka kuri buvo įmesta į jūras pietinėje Antlanto vandenyno dalyje. Bonka per trejus metus nuaplukė 11.000 kilometrų. Yra bonkų, kurios per 50 metų yra apiplaukę aplink žemę. Bet pasitaiko ir keistenybių. Šių metų balandžio mėn. ties Hamburgu buvo rasta bonka, kuri buvo įmesta į vandenį ten pat prieš 46 metus. Vadinasi, 46 metus bonka plūduriav olandų apylinkėse, kol buvo sugauta. Yra apskaičiuota, kad iš 20 įmetamųjų jūras moksliškai tiksliai bonkų, tik viena yra surandama, o 19 dingsta.

FOTOGRAFIJA — MOKSLO TALKININKAS.

Fotografija pokariniams laikams yra padariusi labai didelę pažangą ir yra vis plačiau pritaikoma ne tik meno, bet ir mokslo reikalingas. Taip, Britų Muziejuje, Londone, neseniai buvo pabandyti bandymai su fotografijos pagalba išskirti nublukusius senovinių raštų tekstus.

Pirmieji bandymai buvo padaryti su papiruso raštais. (Papirus yra Egipto ir kitų šiltų kraštų augalas, ant kurio lapų buvo rašomi įvairūs senovės dokumentai). Padarius atitinkamas fotografines nuotraukas, visai nublukę senovės graikų raštai pasidarė pilnai įskaitomi.

Vėliau pabandyti bandymai buvo padaryti su senovės egiptiečių raštais, rašyti ant odos. Šie raštai, rašti, darant kasinėjimus Egipto didžiųjų kapose, buvo virę kaž-kokia tamsia masė, ant kurios matėsi raidės, bet jos nebuvo įskaitomos. Padarius fotografijos nuotraukas ant infra — raudonų plokštelių, raidės taip puikiai išsiryškino, kad galima buvo lengvai perskaityti visą tekstą. Pasirodė, kad tie raštai, rašyti ant dyvlikos odos gabalų, paėmė iš 11-jo šimtmečio prieš Kristaus gimimo, t. y. rašyti prieš 3000 metų.

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laiškel:

J. Bauziui, K. Bacevičiui, B. Būlauskienei, K. Grašui, J. Mackevičiui, Administracija.

Dėmesio!

Dėmesio!

Jaunimui nepraleisk progos pasitinksiminti ir pasokti i. m. birželio mėn. 11, 18, 25 sekmadieniais ir per Šv. Petrą, ketvirtadienį 29 dienomis, B. L. Jaunimo S-ga „Viltis“ rengia linksmus šokių vakarus.

VAKARUS

Lietuvių Namų salėj rua Bandeirantes 92. Vakarų pradžia 7 v. vak. pabaiga 12 v. naktį. GRIEŽ LIET. DŪDŪ ORKESTRAS. Pakvietimai gaunami „Liet. Braz.“ redakcijoj ir pas draugijos narius. „Viltis“ Valdyba.

Naujiena!

Gauta iš Lietuvos didelė 1.500 metrų Lietuviška D. LIET. KUNIGAIKŠČIO VYTAUTO JUBILJEAUS IŠKILMIŲ KINO FILMA.

Filmas nuotraukos darytos Lietuvoje, 1930 metais per Vytauto Didžiojo Jubilėjaną iškilmes. Filmoje gimtosios Lietuvos vietos, žemės ūkio paroda, dideli kariuomenės ir šaulių parada, 10.000 daininkų choras, Jubilėjanus iškilmes, Vytauto Didžiojo paveldi kėlonė aplink Lietuvą ir daug kitų dalykų.

Filmas išbandyta viename kino teatre ir už savaitės, kitos bus rodoma Lietuvos miestuose. Tikimasi, kad lietuvių susidomėjimas lietuviška filma bus didelis.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

Verėta iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdėjimus ir t. t.

Parnuočia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamados ir pilietybės įgyjimai.

MIGUEL OCOUGNE

RUA 15 DE NOVEMBRO NR. 32. TEL. — 2-6393.

P. Paunksniui, J. Štolskiui, J. Sidarovičienei, J. Šeručui, J. Veličkai, J. Vabolinai.

PASTABA: Laiškų žemėjai neturintieji išspręsk pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

Administracija.

Dėmesio!

Skubiai išsinuomuoja 3 kambariai ir virtuvė 50 metr. Villa Zelinioj ir du kambariai Lietuvių namuose Rua Bandeirantes 92. Be to priimami pensionistai. Sąlygos labai prietnamos.

Kraipytis: Liet. namų iešimtininkė

Rua Bandeirantes 92 (Bom Retiro).

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ATSAKYMAI

J. Adomavičiui. T. laikraštį visuomet išsiunčiam tuo pačiu adresu, kuri tamsta nurodėt. Teiraukitės vietos pašte.

K. Grinceytei. Laikraštį siunčtinėsim „Keleivio“ neturime.

J. Čiuvinškui. T. laikraštis nesuaukiyta. Laikraštį visą laiką siunčtinėjame.

T. Chabonui. adresą pakeičėm.

J. Višniauskui. Prenume raš J. Šalakai pratesime.

S. Girniui. Laikraštį į Kana da siusime.

J. Butauskui. Laikraštį siunčtinėsim.

JUOKAI

Garsiai nekalbama.

Šešerių metų vaikas zoologijos sode: — Žiūrėk, mamyte, ši didelė beždžionė visiškai panaši į dėdę Petrą.

Motina: — Vaikeli, tokių dalykų garsiai niekas nesako.

Vaikas: — argi tu manai, kad beždžionė išgirdo ir gali įsifeisti dėl palyginimo?

Kas bus, kas nebus, bet Lietuvis neprazul!

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laiškų išėjimas į Europą
Siquera Campos 27. VI 33
Astrida — — 27. VI 33
Londoner — — 13. VII 33

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA

Rua Mauá 207, kampas rua Concelção, prie pat Luž stoties.

Įstaigos darbe teisingumas garantuotas 100.000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įsitaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro, sekmadieniais tik iki 12 val.

